
FOLKETINGET

Europaudvalget og Energi-, Forsynings- og Klimaudvalget

EU-konsulenten

EU-note

Til: Udvalgenes medlemmer

Dato: 10. september 2015

EU-note om klima- og energidagsordenen til møde med klimakommis- sær Miguel Arias Cañete

Baggrund og formål

Mandag den 14. september 2015 kl. 12.15 – 13.30 er der arrangeret et frokostmøde mellem Europaudvalget, Energi-, Forsynings- og Klimaudvalget og klimakommissær Miguel Arias Cañete.

Temaet for mødet er vejen frem mod COP 21 i Paris i december 2015, EU's kvotehandelssystem (Emission Trading Scheme – ETS) og Kommissionens handlingsplan for Energiunionen. Dette notat giver et kort overblik over disse sager.

Vejen frem mod COP 21 i Paris

FN's klimakonference (COP 21) finder sted i Paris den 30. november-11. december 2015. Status på forhandlingerne om en global klimaaf tale er, at det er lykkedes at opnå enighed om det første formelle udkast til den globale aftale (Genève-teksten).

Teksten er dog ikke moden til ministerdrøftelser om de centrale politiske kompromiser. Det drejer sig om spørgsmål som differentiering mellem i- og ulande, klimafinansiering og et langsigtet globalt reduktionsmål.

I 2015 er flere betydningsfulde aktører kommet med offensive indspil på klimadagsordenen. Det gælder fra amerikansk og kinesisk side, men det politiske momentum er også hjulpet på vej af G7-ledernes møde den 7.-8. juni i Elmau, Tyskland. Her enedes lederne fra verdens største økonomier om den langsigtede 2-graders målsætning, herunder en samlet nedbringelse af CO₂-udledningen på mellem 40-70 pct. inden 2050, hvor 2010 er baselineåret. G7-landene genbekræftede også hensigten om at stille offentlige og private klimafinansieringsmidler til rådighed.

I en europæisk kontekst ventes EU's miljøministre på Rådsmødet den 18. september 2015 at vedtage rådskonklusioner som led forberedelsen af COP 21. Rådskonklusionerne ventes bl.a. at lægge vægt på:

- de seneste anbefalinger fra FN's klimapanel (IPCC) og G7-erklæringen fra juni 2015 om at reducere de globale udledninger med 40-70 pct. i 2050 ift. 2010 for at holde temperaturstigningen under 2 grader,
- et globalt reduktionsmål på mindst 60 pct. i 2050 ift. 2010,
- at opnå enighed om en global, ambitiøs og juridisk bindende aftale med reduktionsforpligtelser fra alle parter gældende fra 2020 samt en beslutning om at øge den globale reduktionsindsats før 2020.

EU-landenes ventes også at bekræfte forpligtelsen til at mobilisere deres del af de 100 mia. USD om året fra 2020 fra en række finansielle kilder, herunder offentlige og private. Spørgsmålet om EU's kommende klimafinansiering skal dog først vedtages i Rådet for finansministre (ECOFIN) til november.

Blandt EU-landene ventes bred enighed om, at EU skal sende klare signaler om EU's prioriteter for en global klimaaftale. Der ventes dog uenighed om, hvor stærkt et signal EU skal sende om klimafinansiering samt detaljeringsgraden af reduktionsmålene for 2050 og længere ude i fremtiden.

EU's kvotehandelssystem

Kommissionen fremlagde den 15. juli 2015 et forslag til en reform af EU's kvotehandelssystem (ETS) efter 2020. I forslaget til revisionen af det såkaldte ETS-direktiv opfordrer Kommissionen medlemslandene til at bruge nogle af deres indtægter fra kvotesystemet til at finansiere klimainitiativer i lande udenfor EU.

Mere konkret foreslår Kommissionen, at reducere antallet af udledningstilladelser, som tildeles på årlig basis, med 2,2 pct. Kommissionen vil samtidig fritage en række energitunge sektorer, som er ramt af stigende energipriser.

Kommissionen vil desuden oprette en ny innovationsfond, så der skabes bedre mulighed for at fremme brugen af vedvarende energi. Der eksisterer allerede en investeringsfond, men budgettet for den nye fond vil blive øget med 50 pct., hvilket ifølge klimakommissær Cañete svarer til en merindtægt på 11 mia. euro fra salget af udledningstilladelser.

EU's Energiunion

Næstformanden i Kommissionen med ansvar for Energiunionen, Maroš Šefcovic, og klimakommissær, Miguel Cañete, præsenterede i februar 2015 strategien for Energiunionen. Kommissionen har i forlængelse af sit arbejdsprogram gjort Energiunionen til en topprioritet.

Hvad indeholder strategien om Energiunionen?

Energiunionen er baseret på tre overordnede principper: Et sikkert energiudbud, bæredygtighed og konkurrencedygtighed. I forlængelse af disse tre overordnede principper vægter Kommissionen fem elementer, som bliver gennemgået enkeltvis nedenfor:

- 1) Forsyningssikkerhed
- 2) Gennemførelse af det indre energimarked
- 3) Øget energieffektivitet
- 4) Reduktion af CO₂-udledningen
- 5) Fremme af forskning og innovation.

Forsyningssikkerhed

EU er den største energiforbruger i verden, med en import af energi på 400 milliarder euro om året, svarende til 53 pct. af energiforbruget. Derfor er der ifølge Kommissionen behov for mere koordination og sikkerhed i EU's energileverancer.

Kommissionen har lovet nye lovgivningsinitiativer i 2016, der skal styrke udbuddet af elektricitetsleverancer. Desuden vil Kommissionen i løbet af 2015-2016 præsentere en pakke, der skal diversificere EU's forbrug af gas. Til sidst vil en strategi for flydende naturgas (LNG) blive præsenteret.

Kommissionen vil også have større kontrol med medlemslandenes energiaftaler med tredjelande, så EU's samlede energisikkerhedssikkerhedsaspekt medtænkes. Kommissionen ønsker at indføre en konsultationspligt. Samtidig vil Kommissionen fremme investeringer i energiinfrastruktur gennem finansiel-

le instrumenter som Connecting Europe-faciliteten (CEF), strukturfondsmidler og den nyligt lancerede investeringsplan (EFSI).

Gennemførelse af det indre energimarked

Inden for konkurrenceevne og det indre energimarked forventes fokus at være en fuld implementering af 3. liberaliseringspakke. Samtidig foreslås der vedtaget nye netregler. Det drejer sig konkret om fælleseuropæiske regler for drift, planlægning og brug af de europæiske el- og gassystemer, tilvejebringelse af den nødvendige grænseoverskridende infrastruktur mv.

Med henblik på at sikre større transparens, vil Kommissionen hvert andet år udgive rapporter, der vil analysere energipriserne og markedsregulerende elementer som energisubsidier, skatter og afgifter.

Øget energieffektivitet

Kommissionen vil begrænse energiforbruget gennem energibesparelser og øget energieffektivitet. Det officielle mål er at nå 27 pct. energibesparelser i 2030, hvilket skal ske ved at revidere allerede iværksatte initiativer som energieffektivitetsdirektivet, ecodesigndirektivet, energimærkningsdirektivet og bygningsdirektivet.

Reduktion af CO₂-udledningen

Strategiens mål om reduktion af CO₂ fokuserer på de globale klimaforhandlinger, en reform af EU's kvotehandelsystem, udbygning af vedvarende energi, Carbon Capture and Storage-direktivet, en politik for bæredygtige biobrændstoffer og bæredygtig biomasse og EU's 2030-mål, som allerede er vedtaget på Det Europæiske Råd i oktober 2014.

Kommissionen vil lancere en ny vejpakke, som skal tage hånd om transportsektorens del af CO₂-udledningen. Det skal ske gennem energieffektiviseringer og alternative brændstoffer.

Forskning og innovation

Til sidst vil strategien have fokus på forskning og innovation. Det gælder særligt implementeringen af EU's nuværende forskningsindsatser gennem Horisont 2020 og Den Strategiske Energiteknologiplan (SET-planen).

Den fremtidige udvikling for Energiunionen

Selvom det er svært at finde en regering i EU, der vil udtale sig negativt om Energiunionen, så er der ikke enighed om, hvordan denne Energiunion skal udformes. Det skyldes at medlemslandene har forskellig praksis på området, særligt i forhold til deres nationale energisammensætning.

Historisk har de forskellige EU-lande haft adgang til forskellige energikilder, såsom atomkraft, kul, olie, gas, flydende naturgas og vedvarende energi. Det er endnu uafklaret, om de enkelte medlemslandes energipolitik i fremtiden ser potentiale i øget integration på området.

Med venlig hilsen

Christian Willer (5526)